

RESSÒ DE LA PARAULA

NOVA FRATERNITAT (II)

Els treballs de Déu

A bans de recordar els esforços que va fer Déu al llarg dels segles per recuperar la fraternitat entre els homes, recordem com veu Déu la història humana.

Déu sap que els éssers humans han buscat des de sempre reunir-se, per motius molt diversos. Uns ho fan pel mutu interès: el treball, els negocis, la defensa, la guerra, la comuna afició, etc. Altres per raons més espirituals, com ara les afinitats ideològiques, l'atracció afectiva, les causes altruistes, l'amistat, etc. Però, de fet, la història de la humanitat, des d'aquell primer crim fratricida, està farcida de divisions, trencaments, enfrontaments, guerres, i crims.

Per què els conflictes entre els humans? Segons la Bíblia, tots els conflictes entre nosaltres tenen el seu origen en pecats que, en termes de fe, signifiquen un trencament amb Déu. Fou la pretensió orgullosa de la humanitat de creure's totpoderosa, creure's capaç d'esgarrapar el cel, el lloc de Déu, amb la seva tècnica, l'origen de la divisió, la dispersió, els enfrontaments i la competitivitat entre els pobles (Babel: cf. Gn 11,1-9). Per aquest camí s'entendrà per què sovint trobem, a l'Antic Testament,

que la divisió i els enfrontaments estan lligats al pecat d'idolatria. Aquesta, la idolatria, no és més que la pretensió de fer déus amb les nostres mans, crear divinitats que podem dominar, déus falsos fets a la nostra mesura (cf. Ez 37,20-23).

No falten els intents d'assolir la unitat, en tots els àmbits. Però en el millor dels casos, com ara la sociologia i la psicologia de la dinàmica de grups, busquen la unitat, procurant la confluència d'interessos, l'encaix de caràcters o afavorint un líder que aglutini el col·lectiu. Tot i això estem molt lluny de la «fraternitat» que necessitem.

Déu volia anar més enllà. Decidí crear Ell mateix una fraternitat particular, cridant gratuïtament un poble concret. No precisament el més poderós ni el més nombrós; tot el contrari, ben petit, un poble que naixeria d'una família: la família d'Abraham. La seva promesa, era que en el futur aquest petit poble esdevingués tan nombrós com les estrelles del cel. S'anomenarà Israel, amb el cognom de «poble escollit». Totes les nacions serien beneïdes en ell. En ell, per tant, es realitzaria la fraternitat universal, una fraternitat, però, que ja no es basaria en la creació (per tenir tots el seu origen en el mateix Pare crea-

dor), sinó en l'elecció (per haver estat cridats pel mateix Pare provident). Déu cuidaria d'aquesta nova fraternitat, mostrant-li proximitat, favors, ajudes, alliberant-la de l'esclavitud, establint-hi una Aliança d'amor, donant-li Llei, reis i profetes... En la mesura en què el Poble es mantingués fidel a Déu, els seus membres se sentirien germans.

Aleshores la fraternitat adquiriria un límit: «germà» era el membre del mateix poble o nació, els altres eren «estrangers, estrangers» (pagans). Que tots els pobles arribessin a ser germans seria en un futur llunyà, a la fi, quan tots es fessin membres d'Israel. Men-

trestant, el que havia sorgit com un do de Déu (l'elecció), esdevingué per a molts un dret (pertànyer a la mateixa nació), més que una font de compromís: «Som fills d'Abraham, som, per tant, lliures...» (cf. Jn 8,33). Per això, la pregunta del fariseu a Jesús sobre l'amor fratern tenia tota la intenció: «Però, qui és el meu proïsme?» (Lc 10,29).

Convé que aquesta pregunta romanguí viva dintre nostre. La resposta que Jesús va donar aleshores tenia conseqüències insospitades. I avui també.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu de Ll.

APUNTS PER A L'ANÀLISI

«Noli me tangere»

Les narracions evangèliques de la Setmana Santa, més enllà de la seva fonamental dimensió cristiana, també ens parlen de la condició humana.

Els crits de joia i els aplaudiments amb què Jesús és rebut per una multitud que era tan capriciosa ahir com avui. El sopar amb els amics durant el qual l'afecte es barreja amb la sospita, i el goig del vi compartit amb la tristesa del comiat. La conversa íntima amb el pare d'un Jesús escindit entre el deure i l'angoixa. Els dubtes del poderós Pilat. La covardia de Pere, l'amic alhora més

fidel i més feble... De totes aquestes escenes, n'hi ha una, narrada per l'evangelista Joan, que ens descol·loca una mica. El diumenge després de l'enterrament, troben el sepulcre de Jesús obert i buit. Magdalena s'hi queda plorant fins que Jesús se li apareix. S'acosta per abraçar-lo. Però Jesús, tallant-la en sec, li diu: «No em toquis!» («Noli me tangere», en llatí eclesiàstic). El sentit teològic de la frase és el següent: «Ja no sóc el que era i, per tant, a partir d'ara no he de relacionar-me amb vosaltres de la mateixa manera que abans.»

Ara bé, la frase amaga, em sembla, el secret del coneixement. Coneix de veritat aquell savi que aconsegueix distanciar-se de l'objecte del seu estudi. Creix l'afecte més en absència que en presència de l'estimada, recordava Joan Maragall. I els pares saben, no per teoria platònica sinó per experiència, que el vincle emocional és més intens quan els fills ja no dormen a casa. És a dir: per conèixer (per estimar de veres) cal renunciar, si no literalment a tocar, sí a posseir.

ECO DE LA PALABRA

NUEVA FRATERNIDAD (II)

Los trabajos de Dios

Antes de recordar los esfuerzos que hizo Dios a lo largo de los siglos para recuperar la fraternidad entre los hombres, recordemos cómo ve Dios la historia humana.

Dios sabe que los seres humanos han buscado desde siempre reunirse, por motivos muy diversos. Unos lo hacen por el mutuo interés: el trabajo, los negocios, la defensa, la guerra, la común afición, etc. Otros por razones más espirituales como, por ejemplo, las afinidades ideológicas, la atracción afectiva, las causas altruistas, la amistad, etc. Pero, de hecho, la historia de la humanidad, desde aquel primer crimen fratricida, está saturada de divisiones, rupturas, enfrentamientos, guerras, y crímenes.

¿Por qué los conflictos entre los humanos? Según la Biblia, todas las peleas, las divisiones, las luchas, entre nosotros tienen su origen en pecados que, en términos de fe, significan una ruptura con Dios. Fue la pretensión orgullosa de la humanidad de creerse todopoderosa, capaz de arañar el cielo, el lugar de Dios, con su técnica, el origen de la división, la dispersión, los enfrentamientos y la competitividad entre los pueblos (Babel: cf. Gn 11,1-9). Por este camino se entenderá por qué frecuentemente encontramos, en el Antiguo Testamento, que la división y los enfrentamientos están ligados al pecado de idolatría. Ésta, la idolatría, no es más que la pretensión de hacer dioses con nuestras manos, crear divinidades que podemos dominar, dioses falsos hechos a nuestra medida (cf. Ez 37,20-23).

No faltan los intentos de lograr la unidad, en todos los ámbitos. Pero en el mejor de los casos, como por ejemplo la sociología y la psicología de la dinámica de grupos, buscan la unidad, procurando la confluencia de intereses, el encaje de caracteres o favoreciendo un líder que aglutine el colectivo. Aun así estamos muy lejos de la «fraternidad» que necesitamos.

Dios quería ir más allá. Decidió crear Él mismo una fraternidad particular, llamando gratuitamente un pueblo concreto. No precisamente el más poderoso ni el más numeroso; al contrario, muy pequeño, un pueblo que nacería de una familia: la familia de Abraham. Su promesa, era que en el futuro este pequeño pueblo fuera tan numeroso como las estrellas del cielo. Se llamará Israel, con el apellido de «pueblo escogido». Todas las naciones serán bendecidas en él. En él, por tanto, se realizaría la fraternidad universal, aunque una fraternidad, que ya no se basaría en la creación (para tener todos su origen en el mismo Padre creador), sino en la elección (por haber sido llamados por el mismo Padre providente). Dios cuidaría de esta nueva fraternidad, mostrándole proximidad, favores, ayudas, liberándola de la esclavitud, estableciendo con ella una Alianza de amor, dándole Ley, reyes y profetas... En la medida en que el Pueblo se mantuviera fiel a Dios, sus miembros se sentirían hermanos.

Entonces la fraternidad adquiría un límite: «hermano» era el miembro del mismo pueblo o nación, los otros eran «extraños, extranjeros» (paganos). Que todos los pueblos llegasen a ser hermanos sería en un futuro lejano, al final, cuando todos se hicieran miembros de Israel. Mientras tanto, lo que había surgido como un don de Dios (la elección), llegó a ser para muchos un derecho (pertenecer a la misma nación), más que una fuente de compromiso: «Somos hijos de Abraham, somos, por lo tanto, libres...» (cf. Jn 8,33). Por eso, la pregunta del fariseo a Jesús sobre el amor fraterno tenía toda la intención: «Pero ¿quién es mi prójimo?» (Lc 10,29).

Conviene que esta pregunta permanezca viva en nuestro interior. La respuesta que Jesús dio entonces tenía consecuencias insospechadas. Y hoy también.

† Agustí Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

VIDA DIOCESANA

Aplec del pa i l'empenta al Castell de Subirats

L'aplec de Subirats a l'entorn de l'antiga festa de l'Exaltació de la Santa Creu se celebra ja des de fa gairebé 50 anys, el dia 1 de maig. Enguany s'escau en la celebració dels 1.100 anys del primer document històric sobre l'existència del Castell de Subirats. La celebració de l'Eucaristia concelebrada serà a les 12 del migdia, presidida pel bisbe Agustí Cortés. Després de la missa es beneirà el terme i els panets que seran distribuïts a tots els assistents. Enguany s'estrenarà també una nova edició dels goigs a la Mare de Déu de la Font Santa, imatge que acompanya en la pregària a tantes persones que visiten l'església de Sant Pere del castell, actualment parròquia de Sant Pere de Subirats.

Trobadra dels seminaristes de Catalunya al Seminari Conciliar de Barcelona

Seminaristes del curs 2016-2017 al Seminari Conciliar de Barcelona

Dimarts 2 de maig, a primera hora de la tarda, al Seminari Conciliar de Barcelona, els seminaristes dels diversos seminaris de Catalunya es reuniran amb el bisbe Jorge Carlos Patrón, secretari per als seminaris de la Congregació per al Clergat, per tal de presentar la nova *Ratio Fundamental Institutionis Sacerdotalis*, és a dir, el document *El do de la vocació presbiteral* que es refereix a l'adequada formació dels seminaristes i a l'oportuna formació permanent dels preveres. Aquest document, de la Congregació per al Clergat, va ser publicat el 8 de desembre 2016 i actualitza les indicacions anteriors de l'any 1970 i posterior reforma del 1986.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «La pau que sorgeix de la fe és un do: és la gràcia d'experimentar que Déu ens estima i que sempre és a prop» (29 de març de 2017).

@Pontifex: «La pregària és potent, la pregària venç el mal, la pregària porta la pau» (30 de març de 2017).

@Pontifex: «Fins i tot en moments durs i trastornadors, la misericòrdia i la bondat del Senyor són més grans que qualsevol altra cosa» (1 d'abril de 2017).

@Pontifex: «Quan l'Esperit Sant viu en els nostres cors, ens fa comprendre que el Senyor és a prop i sempre té cura de nosaltres» (2 d'abril de 2017).

Missa Crismal, cita diocesana a la Catedral

Dimecres Sant va tenir lloc a les 11 h, a la Catedral de Sant Llorenç, l'Eucaristia en la qual es beneeixen els sants olis que s'usaran després durant l'any: l'oli dels malalts, l'oli dels catecúmens i el crisma, que s'usa per al sagrament de la confirmació. En aquesta celebració els preveres també renoven les seves promeses sacerdotals.

Enguany, a més, ha tingut alguns accents especials, com ara l'absència del que fou vicari general, Mn. Jaume Berdoy, recordat pel bisbe Agustí durant l'homília. També es va tenir una pregària especial pels mossens traspassats des de la Misa Crismal de l'any passat: Mn. Joan Mata, Mn. Alejandro Moreno, Mn. Gonçal Español, Mn. Ignasi Armengou, i pel diaca Mn. Agustí-Germà Agustí i Sanchís, del qual es va celebrar el funeral aquell mateix dia a la tarda, a la parròquia de Sant Pere de Gavà.

La Missa Crismal va ser un any més un testimoni de solidaritat, demostrat a la col·lecta de la missa. Enguany la recaptació, amb un total de 8.102,28 €, va destinada al projecte «Gota de llet», per a l'alimentació de nens de la ciutat d'Alep, promogut per l'entitat Ajuda a l'Església Necessitada. María José Fajardo, representant de l'entitat, va explicar breument el projecte durant l'Eucaristia.

Posteriorment, ja a la Casa de l'Església van ser homenatjats els sacerdots que complien 60, 50 i 25 anys d'ordenació presbiteral (foto): Mn. Lluís Bonet Riera, Mn. Narcís Puig Llonch, Mn. Mateu Santacana Capella; Mn. Josep Puig Font, P. Daniel Codina i Giol, osb, P. Martí Roig Coromina, osb; P. Benjamín García Paíno, SPadV; Mn. Carles Casasús Pallerola.

Taula rodona sobre el treball decent

El proper dijous 4 de maig, a les 19 h, a l'Ateneu Santfeliuenc de Sant Feliu de Llobregat, tindrà lloc aquest acte organitzat per l'equip de Pastoral Social i Obrera del Bisbat de Sant Feliu, amb el títol complet de «Per un treball decent. Quan treballar no és suficient per viure dignament».

Germà Agustí, testimoni d'amor i donació als altres

Mn. Agustí-Germà Agustí i Sanchís, diaca permanent, adscrit a la parròquia de Sant Pere de Gavà, ens va deixar la tarda del 10 d'abril de 2017, en traspasar cap a la Casa del Pare, als 72 anys, havent rebut els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica.

Nasqué a Olocau (València) el 15 de març de 1945 i va arribar a Gavà amb 12 anys, ciutat que el va anomenar fill adoptiu el desembre de l'any 2009.

Un cop fets els estudis a l'Institut de Teologia de Barcelona, el cardenal-arquebisbe de Barcelona, Dr. Narcís Jubany, l'ordenà diaca el 14 de desembre de 1987. Fou professor de dibuix al col·legi de la Immaculada Concepció de Gavà i, també, funcionari a l'Ajuntament de Gavà. En l'àmbit polític exercí com a regidor de l'Ajuntament de Gavà, en l'anterior legislatura.

El seu compromís social vora les persones més desfavorides del barri de Ca n'Espinós de Gavà

el va portar a promoure l'Associació Proajuda a les Minories Marginalitzades (APAMM).

En la seva tasca ha tingut al seu costat a la seva família i ha comptat amb la col·laboració de les Germanes Agustines Missioneres, amb Càritas i amb les parròquies de Gavà, un gran nombre de voluntaris i el reconeixement d'autoritats i ins-

titucions. El 22 d'octubre de 2015, a Roma, rebé el premi Pro Diakonia, en el marc del 50è aniversari del Centre Internacional del Diaconat, gràcies a la Fundació «Diaconia Christi Internationalis».

La capella ardent va instal·lar-se a la sala de plens de l'Ajuntament de Gavà durant el matí del dia 12 d'abril, i a les 16 h va tenir lloc el funeral, a la parròquia de Sant Pere, presidida pel bisbe Agustí i amb la presència d'altres 20 sacerdots i diaques. Totes les veus, de l'Església i de la societat civil, reconeixen el testimoni d'amor i donació als altres per part de Germà Agustí.

AGENDA

► **Trobada joves +18 anys.** Dissabte 6 de maig, a les 20 h, a la parròquia de Sant Pere i Sant Pau del Prat de Llobregat. Més informació i inscripcions: www.bisbatsantfeliu.cat/santfeliujove i a les xarxes.

► **Jornada Catalana del Servei Religios Hospitalari.** Dijous 4 de maig, de les 10 a les 14 h, al Seminari Conciliar de Barcelona, amb el tema «Acompanyar en el dol perinatal». Més informació: salut@bisbatsantfeliu.cat.

► **Recés a la Casa de Betània.** Diumenge 21 de maig. Obert a tothom. Predicarà P. Manuel Aromir, LC. Més informació: Casa de Betània (c/ Bonavista, 37 - tel. 933 751 102 - Cornellà de Llobregat).

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

1. □ Dilluns (lit. hores: 3a setm.) [Fets 6,8-15 / Sl 118 / Jo 6,22-29]. Sant Josep, obrer; sant Jeremies, profeta (s. VII-VI aC); sant Orenç, bisbe; sant Teodard, bisbe; sant Segimon, mr.; santa Grata, viuda; sant Aniol, sotsdiaca i mr.; sant Ricard Pampuri, rel. hospitalari.

2. □ Dimarts [Fets 7,51-8,1a / Sl 30 / Jo 6,30-35]. Sant Atanasi (295-373), bisbe d'Alexandria i doctor de l'Església; Mare de Déu d'Araceli; sant Segon, bisbe i mr.; santa Zoa, mare de família mr.

3. ■ Dimecres [1C 15,1-8 / Sl 18 / Jo 14,6-14]. Sant Felip (de Bet-

saida) i sant Jaume (anomenat el Menor, parent de Jesús, bisbe de Jerusalem, †62), apòstols; trobament de la santa Creu; santa Antonina, vg. i mr.; sant Alexandre I, papa i mr.

4. □ Dijous [Fets 8,26-40 / Sl 65 / Jo 6,44-51]. Sant Silvà, bisbe i mr.; sant Florià, mr.; sant Gotard, bisbe; sant Pelegrí Laziosi, rel. servita; sant Josep Maria Rubio, prev.; beat Ceferí Jiménez Malla (el Pelé).

5. □ Divendres [Fets 9,1-20 / Sl 116 / Jo 6,52-59]. *Lleida*: beat Salvi Huix i Miralpeix, bisbe i mr.; sant Àngel de Sicília, prev. carme-

lità; sant Amador, prev. i mr.; sant Martí de Finjosa, bisbe.

6. □ Dissabte [Fets 9,31-42 / Sl 115 / Jo 6,60-69]. Tradició del martiri *ante Portam Latinam* de sant Joan evangelista, patró de les arts gràfiques; sant Domènec Sàvio, alumne de Joan Bosco.

7. □ Diumenge vinent, IV de Pasqua (lit. hores: 4a setm.) [Fets 2,14a.36-41 / Sl 22 / 1Pe 2,20b-25 / Jo 10,1-10]. Sant Sixt i sant Eovald o Hou, mrs., venerats a Cèl·rà (Gironès); beata Gisela (o Guisla), rel. benedictina, viuda de sant Esteve d'Hongria (s. X-XI).

Diumenge III de Pasqua

COMENTARI

El Ressuscitat recupera dos deixebles dimissionaris

Camí d'Emaús. *Maestà* (1308-1311) de Duccio di Buoninsegna. Museo dell'Opera del Duomo (Siena, Itàlia)

El discurs de missió de Pere als jueus és la primera proclamació eclesial de la Resurrecció de Jesús que vosaltres *vau matar fent-lo clavar a la creu i Déu l'ha ressuscitat*. La culpabilitat és clau per cridar al penediment i a la conversió.

Nosaltres en som testimonis. Anunciar Crist Ressuscitat vol un estil de vida que *ensenyi el camí que duu a la vida*.

1Pe destaca la dignitat cristiana. *Invocar Déu com a Pare amb confiança no és excusa: Vetlleu sobre la vostra conducta*.

L'evangeli s'estructura sobre el contrast dels *dos deixebles* que primer abandonen Jerusalem, *no reconeixen Jesús* i parlen *discutint*; i acaben *tornant a Jerusalem, reconeixent Jesús i amb el cor abrusat*.

Quines forces els han fet canviar?

- La iniciativa de Jesús —GRÀCIA— que surt a trobar-los i els pregunta *de què discutiu?* Descobrint que no tenen fe: per ells *Jesús «fou» profeta poderós* (però ja no és); ni tenen esperança: *«esperàvem»* (però ara ja no).

- ESCRITURES. *Us costa d'entendre allò que anunciaven els profetes!* Ens cal seguir camins garantits per trobar-nos amb Déu: no el podem trobar per camins antievangèlics.

- L'estil de CARITAT que sí mantenen. *Ell va fer com si seguíu més enllà; ells van insistir: «Queda't amb nosaltres.»*

- EUCARISTIA. *Posat amb ells a taula, prengué el Pa. En aquell moment se 'ls obriren els ulls i el reconegueren.*

- COMUNITAT. *Llavors se'n tornaren a Jerusalem on trobaren reunits els Onze que deien: «Realment el Senyor ha ressuscitat!»*

Ahir i avui aquests són els «motors» capaços de recuperar els deixebles de Jesús, sovint temptats a dimitir.

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura dels Fets dels Apòstols (Fets 2,14.22-33)

El dia de Pentecosta, Pere es posà dret amb els onze, alçà la seva veu i digué a la gent: «Homes de Judea i tots els qui viviu a Jerusalem: Escolteu bé i sapiguen això que us dic: Jesús de Natza-ret era un home que Déu acredità davant vostre obrant entre vosaltres, per mà d'ell, miracles, prodigis i senyals. Tots ho sabem prou. Doncs bé, d'acord amb la decisió que Déu havia pres i coneixia per endavant, Jesús de Natza-ret va ser traït, i vosaltres el *vau matar fent-lo clavar a la creu* per uns homes sense llei. Però Déu l'ha ressuscitat i l'ha alliberat dels llaços de la mort, que de cap manera podia retenir-lo captiu. Perquè David, referint-se a ell, deia: «Sempre tinc present el Senyor; amb ell a la dreta, mai no cauré. El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo, fins el meu cos reposa confiat: no abandonareu la meua vida enmig dels morts, ni deixareu que es corrompi el qui us estima. M'ensenyareu el camí que duu a la vida: joia i festa a desdir a la vostra presència». Germans, us he de parlar clar. El patriarca David va morir i va ser enterrat en un sepulcre que avui encara podem veure. Però ell, que era profeta i coneixia el jurament de Déu de fer pujar al seu tron un dels seus descendents, havia contemplat en visió profètica la resurrecció de Crist, i en parlava quan deia que «Déu no l'havia abandonat enmig dels morts ni havia deixat que es corrompés el seu cos». Aquest Jesús, doncs, Déu l'ha ressuscitat. Tots nosaltres en som testimonis. I ara que la dreta de Déu l'ha glorificat, ha rebut del Pare l'Esperit Sant com estava promès, i l'ha donat amb profusió. Això és el que vosaltres veieu i sentiu.»

▶ Salm responsorial (15)

R. *Ensenyeu-me, Senyor, el camí que duu a la vida.*

▶ Lectura de la primera carta de sant Pere (1Pe 1,17-21)

Estimats: vosaltres invoqueu com a Pare aquell que judica cadascú segons les seves obres, sense fer distincions. Per tant, vetlleu sobre la vostra conducta durant l'estada en aquest món. Penseu que heu estat rescatats de la manera absurda de viure que havíeu heretat dels vostres pares, no pagant un preu que pot perdre valor, com serien la plata o l'or, sinó amb una sang preciosa, la de Crist, sacrificat com un anyell sense tara ni defecte. Abans de crear el món, Déu havia decidit el seu destí, i ara, a la fi dels temps, l'ha manifestat per a vosaltres, els qui, per ell, heu cregut en Déu, que l'ha ressuscitat d'entre els morts i l'ha glorificat. Per això teniu posada en Déu la fe i l'esperança.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 24,13-35)

Aquell mateix diumenge dos dels deixebles de Jesús se n'anaven a un poble anomenat Emaús, a onze quilòmetres de Jerusalem, i conversaven entre ells comentant aquests incidents. Mentre conversaven i discutien, Jesús mateix els aconseguí i es posà a caminar amb ells, però Déu impedia que els seus ulls el reconeguessin. Ell els preguntà: «De què discutiu entre vosaltres tot caminant?» Ells s'aturaren amb un posat trist i un dels dos, que es deia Cleofàs, li respongué: «De tots els forasters que hi havia aquests dies a Jerusalem, ¿ets l'únic que no saps el que hi ha passat?» Els preguntà: «Què?» Li contestaren: «El cas de Jesús de Natza-ret. S'havia revelat com un profeta poderós en obres i en paraules davant Déu i el poble. Els grans sacerdots i les autoritats del nostre poble l'entregaren perquè fos condemnat a mort i crucificat. Nosaltres esperàvem que ell seria el qui hauria alliberat Israel. Ara, de tot això ja fa tres dies. És cert que unes dones del nostre grup ens han esverat: han anat de bon matí al sepulcre, no hi han trobat el cos, i han vingut a dir-nos que fins i tot se'ls han aparegut uns àngels i els han assegurat que ell és viu. Alguns d'ells qui eren amb nosaltres han anat al sepulcre i ho han trobat tot exactament com les dones havien dit, però a ell, no l'han vist pas.» Ell els digué: «Sí que us costa d'entendre! Quins cors tan indecisos a creure tot allò que havien anunciat els profetes. No havia de patir tot això el Messies abans d'entrar en la seva glòria?» Llavors, començant pels llibres de Moisès i seguint els de tots els profetes, els exposava tots els llocs de les Escrip-tures que es referien a ell. Mentrestant s'acostaven al poblet on es dirigien i ell va fer com si seguíu més enllà. Però ells el forçaren pregant-lo: «Queda't amb nosaltres que ja es fa tard i el dia ha començat a declinar.» Jesús entrà per quedar-se amb ells. Quan s'hagué posat amb ells a taula, prengué el pa, digué la benedicció, el partí i els el donava. En aquell moment se'ls obriren els ulls i el reconegueren, però ell desaparegué. I es deien l'un a l'altre: «No és veritat que els nostres cors s'abrassaven dins nostre mentre ens parlava pel camí i ens obria el sentit de les Escrip-tures?» Llavors mateix s'alçaren de taula i se'n tornaren a Jerusalem. Allà trobaren reunits els onze i tots els qui anaven amb ells, que deien: «Realment el Senyor ha ressuscitat i s'ha aparegut a Simó.» Ells també contaven el que els havia passat pel camí, i com l'havien reconegut quan partia el pa.

▶ Lectura del libro de los Hechos de los Apóstoles (Hch 2,14.22-33)

El día de Pentecostés Pedro, poniéndose en pie junto a los Once, levantó su voz y con toda solemnidad declaró: «Judíos y vecinos todos de Jerusalén, enteraos bien y escuchad atentamente mis palabras. A Jesús el Nazareno, varón acreditado por Dios ante vosotros con los milagros, prodigios y signos que Dios realizó por medio de él, como vosotros mismos sabéis, a este, entregado conforme al plan que Dios tenía establecido y previsto, lo matasteis, clavándolo a una cruz por manos de hombres inicuos. Pero Dios lo resucitó, librándolo de los dolores de la muerte, por cuanto no era posible que esta lo retuviera bajo su dominio, pues David dice, refiriéndose a él: «Veía siempre al Señor delante de mí, pues está a mi derecha para que no vacile. Por eso se me alegró el corazón, exultó mi lengua, y hasta mi carne descansará esperanzada. Porque no me abandonarás en el lugar de los muertos, ni dejarás que tu Santo experimente corrupción. Me has enseñado senderos de vida, me saciarás de gozo con tu rostro». Hermanos, permitidme hablarlos con franqueza: el patriarca David murió y lo enterraron, y su sepulcro está entre nosotros hasta el día de hoy. Pero como era profeta y sabía que Dios «le había jurado con juramento sentar en su trono a un descendiente suyo», previéndolo, habló de la resurrección del Mesías cuando dijo que «no lo abandonará en el lugar de los muertos» y que «su carne no experimentará corrupción». A este Jesús lo resucitó Dios, de lo cual todos nosotros somos testigos. Exaltado, pues, por la diestra de Dios y habiendo recibido del Padre la promesa del Espíritu Santo, lo ha derramado. Esto es lo que estáis viendo y oyendo.»

▶ Salmo responsorial (15)

R. *Señor, me enseñarás el sendero de la vida.*

▶ Lectura de la primera carta del apóstol san Pedro (1Pe 1,17-21)

Queridos hermanos: Puesto que podéis llamar Padre al que juzga imparcialmente según las obras de cada uno, comportaos con temor durante el tiempo de vuestra peregrinación, pues ya sabéis que fuisteis liberados de vuestra conducta inútil, heredad de vuestros padres, pero no con algo corruptible, con oro o plata, sino con una sangre preciosa, como la de un cordero sin defecto y sin mancha, Cristo, previsto ya antes de la creación del mundo y manifestado en los últimos tiempos por vosotros, que, por medio de él, creéis en Dios, que lo resucitó de entre los muertos y le dio gloria, de manera que vuestra fe y vuestra esperanza estén puestas en Dios.

▶ Lectura el santo Evangelio según san Lucas (Lc 24,13-35)

Aquel mismo día (el primero de la semana), dos de los discípulos de Jesús iban caminando a una aldea llamada Emaús, distante de Jerusalén unos sesenta estadios; iban conversando entre ellos de todo lo que había sucedido. Mientras conversaban y discutían, Jesús en persona se acercó y se puso a caminar con ellos Pero sus ojos no eran capaces de reconocerlo. Él les dijo: «¿Qué conversación es esa que traéis mientras vais de camino?». Ellos se detuvieron con aire entristecido. Y uno de ellos, que se llamaba Cleofàs, le respondió: «¿Eres tú el único forastero en Jerusalén que no sabes lo que ha pasado allí estos días?». Él les dijo: «¿Qué?». Ellos contestaron: «Lo de Jesús el Nazareno, que fue un profeta poderoso en obras y palabras, ante Dios y ante todo el pueblo; cómo lo entregaron los sumos sacerdotes y nuestros jefes para que lo condenaran a muerte, y lo crucificaron. Nosotros esperábamos que él iba a liberar a Israel, pero, con todo esto, ya estamos en el tercer día desde que esto sucedió. Es verdad que algunas mujeres de nuestro grupo nos han sobresaltado, pues habiendo ido muy de mañana al sepulcro, y no habiendo encontrado su cuerpo, vinieron diciendo que incluso habían visto una aparición de ángeles, que dicen que está vivo. Algunos de los nuestros fueron también al sepulcro y lo encontraron como habían dicho las mujeres; pero a él no lo vieron». Entonces él les dijo: «¡Qué necios y torpes sois para creer lo que dijeron los profetas! ¿No era necesario que el Mesías padeciera esto y entrara así en su gloria?». Y, comenzando por Moisès y siguiendo por todos los profetas, les explicó lo que se refería a él en todas las Escrituras. Llegaron cerca de la aldea adonde iban y él simuló que iba a seguir caminando; pero ellos lo apremiaron, diciendo: «Quédate con nosotros, porque atardece y el día va de caída». Y entró para quedarse con ellos. Sentado a la mesa con ellos, tomó el pan, pronunció la bendición, lo partió y se lo iba dando. A ellos se les abrieron los ojos y lo reconocieron. Pero él desapareció de su vista. Y se dijeron el uno al otro: «¿No ardía nuestro corazón mientras nos hablaba por el camino y nos explicaba las Escrituras?». Y, levantándose en aquel momento, se volvieron a Jerusalén, donde encontraron reunidos a los Once con sus compañeros, que estaban diciendo: «Era verdad, ha resucitado el Señor y se ha aparecido a Simón». Y ellos contaron lo que les había pasado por el camino y cómo lo habían reconocido al partir el pan.